

A Kúria a dr. Hodobay Ágnes ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Eperjesi Tamás ügyvéd által képviselt alperes ellen rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítása és jogkövetkezményei iránt a Miskolci Munkaügyi Bíróságnál 9.M.1486/2010. szám alatt megindított és másodfokon a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 1.Mf.20.521/2011/4. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán a 2012. december 5. napján megtartott tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 1.Mf.20.521/2011/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek - tizenöt napon belül - 20.000 (húszezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget, az államnak - felhívásra - 54.400 (ötvennégyezer-négyszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s :

Az alperes a felperesnek 1999. szeptember 6-ától operátor munkakörben fennálló munkaviszonyát 2010. szeptember 2-ával rendkívüli felmondással megszüntette. Az indokolás szerint a felperes 2010. június 29-én munkahelyétől távol volt, ennek okát nem tudta írásban igazolni. 2010. június 30-ától 2010. augusztus 1-jéig volt táppénzes igazolása. 2010. augusztus 2-án pedig engedély nélkül pár percre elhagyta a munkahelyét. Figyelembe vették, hogy a felperesnek 2009. szeptemberében már volt igazolatlan hiányzása. A felperes keresete a rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítására és annak jogkövetkezményei alkalmazására irányult. A Miskolci Munkaügyi Bíróság 9.M.1486/2010/6. számú ítéletével megállapította, hogy a rendkívüli felmondás jogellenes. Kötelezte az alperest 6 havi kárátalány, 3 havi végkielégítés, 28 napi felmentési időre járó átlagkereset és elmaradt munkabér kamatokkal történő megfizetésére. Marasztalta az alperest a felperes perköltségében és a le nem rótt illeték összegében. A munkaügyi bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 2010. június 29-én nem állt munkába, mert reggel munkába menet mentő szállította kórházba, ahol 6 óra 7 perckor megvizsgálták, ellátták, onnan 14 órakor engedték el. Aznap este 18 óra 15 perckor mentővel vitték vissza a kórházba, ahonnan 2010. július 8-án bocsátották el. Ezt követően 2010. augusztus 1-jéig volt keresőképtelen állományban. 2010. augusztus 2-án a felperes 8 órára a munkahelyén megjelent, távolléte igazolására a kórházi és a táppénzes iratokat leadta az alperesnél. Miután azonban 2010. június 29. tekintetében nem volt igazolása, a közvetlen felettese nem engedte munkába állni. Ezt követően 8 óra 30 perckor engedély nélkül elhagyta a gyár területét, majd néhány perc múlva visszatért. 10 óra 50 perckor került sor a felperes meghallgatására az igazolatlan hiányzás tárgyában. A felperes 2010. augusztus 4-én leadta az

alperesnél a 2010. június 29-ére vonatkozó keresőképtelenségről szóló igazolását, és a 2010. június 29-ei kórházi ellátást igazoló ambuláns lapot. A munkaügyi bíróság által levont jogkövetkeztetés szerint a felperes a perben igazolta, hogy 2010. június 29-én kórházi ellátásban részesült, keresőképtelen beteg volt, ezért az Mt. 107. § c) pontja alapján e napon munkavégzési kötelezettség nem terhelte, így okszerűtlen az aznapi munkahelyről hiányzása miatt a rendkívüli felmondás alkalmazása. A felperes a 2010. augusztus 2-ai néhány perc engedély nélkül történő munkahely-elhagyással nem valósított meg jelentős mértékű kötelezettségsszegést figyelemmel annak rövid tartamára és arra, hogy azt megelőzően a munkahelyi felettes nem állította munkába.

A rendkívüli felmondás indokolását utóbb kiegészíteni nem lehet, ezért mellőzte a felperes bejelentési kötelezettsége elmulasztására történő alperesi hivatkozás vizsgálatát. Megállapította, hogy a 2009. szeptemberi igazolatlan mulasztásra történő hivatkozás csak a rendkívüli felmondási ok súlyának értékelésénél lenne figyelembe vehető, de rendkívüli felmondást nem alapozhat meg, mert amiatt az alperes már írásbeli figyelmeztetésben részesítette a felperest. A munkaviszony megszüntetése jogellenessége jogkövetkezményeként az Mt. 100. § (4), (5), (6) és (7) bekezdésében foglalt rendelkezéseket alkalmazta. Az alperes fellebbezése folytán eljáró Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 1.Mf.20.521/2011/4. számú ítéletével a munkaügyi bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott részét nem érintette, fellebbezett részét helybenhagyta és további munkabér megfizetésére, valamint a másodfokú perköltség és a fellebbezési illeték viselésére kötelezte az alperest. A másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján hagyta helyben a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint a fellebbezés folytán szükséges kiegészítéssel. Az Mt. 96. § (2) bekezdés alapján alkalmazandó Mt. 89. § (2) bekezdésére és az MK. 95. számú állásfoglalás II. pontjában kifejtettekre tekintettel a munkáltatói intézkedés indokolására irányadó összefoglaló indokolás alkalmazása sem teszi lehetővé, hogy a munkaügyi perben az alperes a rendkívüli felmondás indokait kiegészítse. Az alperes a rendkívüli felmondásban a 2010. június 29-ei munkából távolmaradás okának igazolatlanságát, nem pedig a távolmaradás bejelentésének elmulasztását, ekként az Mt. 3. § szerinti együttműködési kötelezettség megszegését róta a felperes terhére. A felperes a távolmaradás okaként kórházi ellátásra hivatkozott a meghallgatásakor, ezért a munkáltató részéről a rendeltetésszerű joggyakorlás akkor valósult volna meg, ha rövid határidő közlésével felhívja a felperest a távolmaradása írásban történő igazolására. A felperes általa sem vitatottan 2010. augusztus 2-án néhány percre engedély nélkül eltávozott a munkahelyéről. A rendkívüli felmondás ezt az okot tartalmazza. A közölt indokoláson túlmenően az az alperesi hivatkozás, miszerint a felperest a közvetlen felettese szóban utasítással látta el, de annak végrehajtását megtagadta, és ezután hagyta el a gyár területét. A munkavállaló

kötelezettségszegésének súlyát az elsőfokú bíróság helyesen értékelte csekélynek tekintettel az eltávozás rövid időtartamára és arra, hogy a munkáltató jogos gazdasági érdekét veszélyeztető helyzet nem volt megállapítható. Az alperes felülvizsgálati kérelme a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére, az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a kereset elutasítására irányult. Hivatkozása szerint a jogerős ítélet a Pp. 3. § (1) bekezdésbe, 206. § (1) bekezdésbe, 221. § (1) bekezdésbe és az Mt. 96. § (1) bekezdés a) pontjába, (2) bekezdésébe, az MK. 95. számú állásfoglalásban foglaltakba ütközik. Álláspontja szerint a perben nem kívánta a rendkívüli felmondás indokait kiterjeszteni. A 2010. június 29-ei igazolatlan felperesi távolmaradásra való alperesi hivatkozás mint összefoglaló indok magában foglalja a távolmaradás bejelentésére vonatkozó kötelezettség elmulasztását is. Ennek hiányában ugyanis a munkáltató utólag nem tekinthette volna a munkába állás elmaradását igazolatlannak. Az eljáró bíróságok jogszabályba ütköző módon nem értékelték a felperes közvetlen munkahelyi felettesének 2010. június 29-én kelt munkaügyi részleghez intézett feljegyzését arról, hogy a felperes aznap nem jelent meg a munkahelyén, és arról nem tájékoztatta a munkahelyi felettesét. A további, erre irányuló bizonyítási indítványait jogellenesen utasították el a bíróságok. Az engedély nélkül eltávozás szintén mint összefoglaló rendkívüli felmondási ok tartalmazza, miszerint a felperest a közvetlen felettese szóban utasítással látta el, melynek végrehajtását megtagadta. Ezzel az együttműködési kötelezettségét is megszegte, mely akkor is terheli a munkavállalót, ha a felettese bármilyen oknál fogva felmenti a munkavégzési kötelezettség alól, vagy nem állítja munkába. Nem teszi jogellenessé a rendkívüli felmondást az Mt. 96. § (2) bekezdés kapcsán kialakult ítélkezési gyakorlat szerint, ha a munkáltató nem, vagy nem minden ok vonatkozásában biztosítja a védekezést a munkavállalója számára. A munkaügyi bíróság jogellenes módon meg sem kísérelte a tényállást feltárni arról, hogy a felperes az üzembe történt ismételt belépése és a meghallgatása között eltelt több mint két órát mivel és hol töltötte. A munkáltató utasításának jogszerű indok nélkül történő megtagadása a bírói gyakorlat szerint rendkívüli felmondást alapozhat meg. Jogellenesen értékelték a felperes ezen kötelezettségszegését a bíróságok csekély súlyúnak. A munkahelyről történő engedély nélküli felperesi eltávozás kifejezett munkáltatói rendelkezésbe ütközött, és sértette a munkáltató munkavédelmi, vagyonvédelmi érdekeit és a munkafegyelmet is. Elmulasztották továbbá értékelni, hogy hasonló cselekmény miatt a felperest már egyszer figyelmeztették. A felperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását és perköltséget kért.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

Az alperes alaptalanul hivatkozott az Mt. 96. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó Mt. 89. § 2) bekezdésében foglaltaknak az MK. 95. számú kollégiumi állásfoglalás iránymutatásait figyelmen kívül

hagyó alkalmazásra. Az eljáró bíróságok a Ptk. 207. § (1) bekezdésének megfelelően helyesen értelmezték a munkáltatói intézkedés indokolását. Helyesen állapították meg, hogy a munkáltató a rendkívüli felmondást egyrészt a 2010. június 29-ei igazolatlan mulasztásra, és a 2010. augusztus 2-ai pár perces munkahely engedély nélküli elhagyására alapította. Az igazolatlan mulasztás, mint az Mt. 103. § (1) bekezdés a) pontját sértő munkavállalói kötelezettségszegés nem egyezik meg az Mt. 3. § (2) bekezdésében foglalt munkavállalóra is irányadó általános magatartási szabályként rögzített tájékoztatási, bejelentési kötelezettséggel. Ebből következően a távolmaradás igazolásának elmulasztása indokba nem lehet beleértetni az együttműködési kötelezettség körében szabályozott bejelentési kötelezettség megsértését. A munkából történő engedély nélküli eltávozás szintén az Mt. 103. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző munkavállalói magatartás, míg az utasítás megtagadására vonatkozó rendelkezéseket az Mt. 104. § rendelkezései tartalmazzák. Ezért a pár percre történő munkahely elhagyás indokolásba szintén nem tartozhat bele az alperes által perben hivatkozott munkahelyi felettes munkaidőben történő felperesi megjelenésre adott utasításának megtagadása. Miután a következőes bírói gyakorlat szerint a munkáltatói intézkedésben közölt indokot utóbb nem lehet kiegészíteni, ezért a perben hivatkozott szempontokra, körülményekre vonatkozó alperesi bizonyítási indítványt mint szükségtelent jogszerűen utasították el az eljáró bíróságok [Pp. 3. § (4) bekezdés]. A felperes terhére első pontban rótt kötelezettségszegés nem valós, miután a felperes 2009. június 29-én nem volt igazolatlanul távol, munkát az Mt. 107. § c) pontjában foglalt keresőképtelenség miatt nem végzett. A rendkívüli felmondás második okával kapcsolatban alaptalanul hivatkozott az alperes jogszabálysértésként kirívóan okszerűtlen mérlegelésre, a Pp. 206. § (1) bekezdés és 221. § (1) bekezdés megsértésére. Az eljáró bíróságok a felperes ezen alperesi munkarendet sértő magatartását az eset összes körülményét (így az eltávozás időtartamát, az azt megelőző munkáltatói mulasztást és az eltávozás következményeit, a korábbi írásbeli figyelmeztetést is) figyelembe véve helytállóan ítélték olyan csekély súlyúnak, amelyre önmagában a rendkívüli felmondást jogszerűen nem lehetett alapítani [Mt. 96. § (1) bekezdés a) pont]. Arra, hogy a felperes a munkahelyre visszaérkezése és a munkáltató meghallgatása közötti időszakban a munkaidejét mivel töltötte, bizonyítás felvétele szükségtelen volt, mivel a rendkívüli felmondás erre indokként nem hivatkozott. A fentiekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdés alapján hatályában fenntartotta. Kötelezte a pervesztes alperest a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján az alperes felülvizsgálati eljárásai költsége, míg a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdés alapján a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére.

Budapest, 2012. december 5.

*Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Hajdu Edit
s.k. előadó bíró, Dr. Gál Attila s.k. bíró
A kiadmány hiteléül:Nné tisztviselő*